

УДК 69.003:658.012.12

к.т.н., доц. Нікогосян Н.І.,
к.т.н., проф. Погорельцев В.М., к.т.н., доц. Демидова О.О.,
к.е.н., доц. Євдоченко О.М.,
Київський національний університет будівництва і архітектури

ОСНОВНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗПОДІЛЬЧОЇ ЛОГІСТИКИ БУДІВЕЛЬНО-ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА

Реалізація цілей і функцій розподільчої логістики вимагає створення певних форм її організації, тобто організації процесу збуту готової продукції, який складається з:

- 1) процесу збуту готової продукції, що ґрунтуються на методах та принципах логістики;
- 2) управління збутом, як сукупність логістичних операцій, ланцюжків систем;
- 3) взаємодії учасників збутової діяльності тобто суб'єктів розподільчої логістики.

Логістичне моделювання процесу збуту готової продукції будується на базі системної цільової орієнтації на кінцеві результати збутової діяльності будівельно-виробничого підприємства (БВП). З певним ступенем абстрагування спрощення, логістичну модель процесу збуту можна подати як сітьову модель типу роботи-вершини (Рис.1) [1]

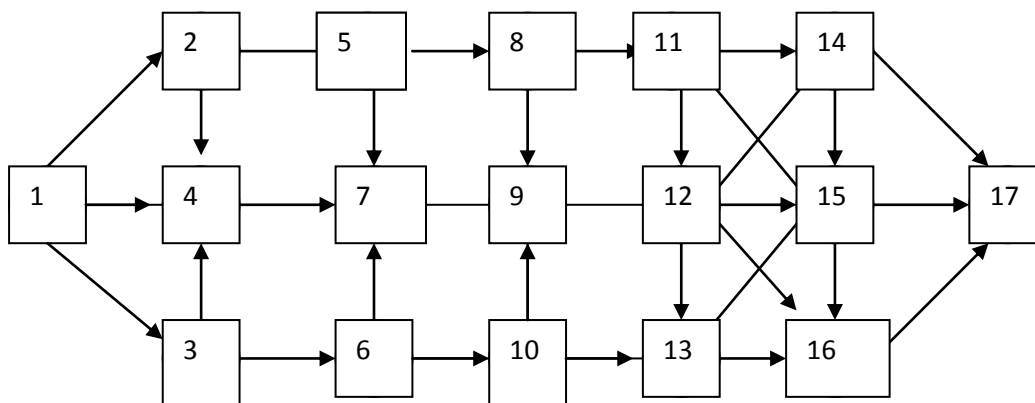

Рис.1. Сітьова логістична модель процесу збуту

де:

- 1 – вивчення купівельного попиту;
- 2 – формування портфелю замовлень;
- 3 – фінансування збутових досліджень;
- 4 – встановлення господарчих зв'язків зі споживачами;

- 5** – асортиментне завантаження виробничих потужностей підприємства;
- 6** – встановлення цін на товари, послуги і роботи;
- 7** - укладання договорів постачання (продажу);
- 8** – створення запасів готової продукції;
- 9** – вибір каналів розподілу;
- 10** - стимулювання збутовиків та перепродавців;
- 11** - організація доставки (постачання) продукції (послуг) споживачам (покупцям);
- 12** - контроль за виконанням договірних зобов'язань;
- 13** - розрахунки з покупцями і “посередниками”;
- 14** – надання послуг споживачам;
- 15** – оцінка виконання планів збуту;
- 16** – фінансування збутових операцій;
- 17** – задоволення платоспроможного попиту споживачів і отримання прибутку;

Представлена модель розподільчої логістики є поєднання взаємодії трьох основних потоків:

1) матеріального, що є ланцюжком виконання робіт:

1 → 2 → 5 → 8 → 11 → 14 → 17 ;

2) інформаційного, що є ланцюжком виконання робіт

1 → 4 → 7 → 9 → 12 → 15 → 17 ;

3) фінансового (грошового), що створюється ланцюжком робіт:

1 → 3 → 6 → 10 → 13 → 16 → 17 .

Логістична послідовність формування і функціонування даної моделі створює наступні взаємопов'язані блоки:

1) організаційно-аналітичний блок, що включає роботи з 1 по 4 і забезпечуючий комплекс операцій з дослідження ринку (переважно – вивчення попиту споживачів на товари і послуги підприємства)

2) організаційно-технічний блок, що включає події з 5 по 10 і забезпечуючий комплекс операцій по створенню матеріально-речових умов збутової діяльності

3) організаційно-управлінський блок, що включає події з 11 по 17 і забезпечуючий комплекс операцій з управління збутовою діяльністю, такий, як планування, оцінка, контроль і регулювання діяльності всіх учасників збутового процесу.

Дезінтеграція розглянутої моделі дає можливість побачити в якості її первинного елемента логічну операцію, що стосовно предмета нашого дослідження є уособленою сукупністю дій, спрямованих на задоволення платоспроможного попиту споживачів. Операції розподільчої логістики будівельно-виробничого підприємства розрізняємо за декількома ознаками:

1) повнота обслуговування клієнтів (повне чи комплексне обслуговування і неповне чи часткове обслуговування);

2) форма організації (зовнішні, тобто за межами підприємства, і внутрішні, тобто в межах підприємства);

3) спосіб виконання (технічні, матеріальні, фінансові, інформаційні);

4) результат (поставка товару, надання послуг);

Розподільча логістика, як сукупність взаємопов'язаних логістичних операцій, може бути описаною в термінах операційних систем. Операційна система розподільчої логістики складається з трьох підсистем:

- підсистеми переробки;
- підсистеми забезпечення;
- підсистеми планування і контролю.

Задоволення попиту споживачів є результатом взаємодії усіх перерахованих підсистем (Рис.2).

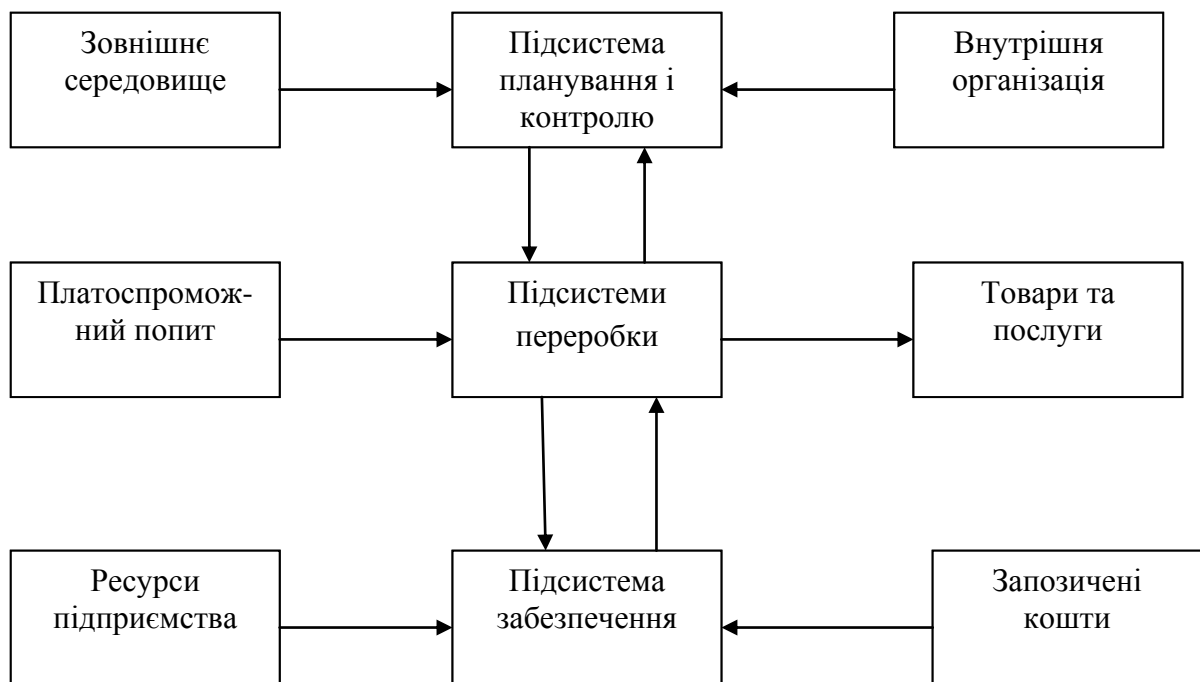

Рис. 2. Операційна система розподільчої логістики

Підсистема переробки безпосередньо виконує збутову діяльність, перетворюючи сигнали ринку про платоспроможний попит споживачів (вхід системи) у необхідні ринку товари та послуги (вихід системи). Збутовий перетворювач (транслятор попиту) виконує операції з асортиментного завантаження виробництва, приймання готової продукції, з контролем кількості і якості, організацією її зберігання і підготовкою до споживання; просування

товарів на ринок по каналах розподілу і товароруху; допродажного і післяпродажного обслуговування споживачів.

Підсистема забезпечення створює матеріально-речові і фінансово-трудові умови для нормального функціонування підсистеми переробки. На неї покладено: виробниче забезпечення збуту, включаючи виробництво товарів та послуг по замовленнях споживачів; матеріально-технічне забезпечення збутової діяльності, включаючи створення складів, транспортних, торговельних та інших комунікацій; фінансове забезпечення виробництва і реалізація продукції, включаючи фінансування рекламних компаній; кадрове забезпечення збутових служб підприємств, включаючи професійне навчання торговельного персоналу. Підсистема забезпечення розподільчої логістики може базуватися тільки на використанні власних ресурсів як підприємства (що зустрічається дуже рідко), так і на залучених ззовні. Вибір того чи іншого способу забезпечення визначається економічною ефективністю і результативністю функціонування підсистеми забезпечення. В ряді випадків певна функція забезпечення може стати функцією підсистеми переробки. Наприклад, в загальному випадку перевезення готової продукції – функція підсистеми забезпечення, але у випадку надання транспортних послуг стороннім організаціям вона стає функцією підсистеми переробки БВП.

Підсистема планування і контролю може бути названа управляючою підсистемою в кібернетичній моделі розподільчої логістики. Вона розробляє команди (плани, завдання) за інших (керуємих) підсистем, одержує інформацію про їх реакції на керуючий вплив (зворотній зв'язок) і корегує поведінку учасників збутової діяльності у відповідності з прийнятими цілями і завданнями. Розробка і прийняття управлінського рішення у даній підсистемі здійснюється під активним впливом зовнішнього середовища (економічного, правового, політичного) і з урахуванням внутрішньої організації збутової діяльності підприємства (склад служби збуту, склад і розподіл функцій по підрозділах підприємства).

Будь-яка операційна система, в тому числі і розподільчої логістики, працює по процедурах, добре вивчених теорією вивчення операцій. Стандартні процедури включають:

- постановку завдання;
- вибір цільової функції;
- розробку моделі дослідження;
- визначення галузі можливих технічних рішень і оцінки характеристик;
- виконання необхідних розрахунків і робіт;
- перевірку результатів за критерієм оптимальності;
- аналіз одержаних результатів і розробку рекомендацій.

Постановка завдань у розподільчій логістиці залежить від стратегії поведінки підприємства на ринку і загальносистемних цілей. Це пояснюється тим, що розподільча логістика не є самодостатньою і не може бути націленою на внутрішні потреби чи проблеми. Як транспорт не повинен працювати тільки заради самого процесу перевезення, так і розподільча логістика не може функціонувати заради самої себе.

Дослідження сучасних систем розподільчої логістики дає змогу здійснювати оптимізацію їх діяльності за фінансовими та матеріальними критеріями.

Література

1. Д.Д. Костоглодов, Л.М. Харисова „Распределительная логистика”, / Уч. Пособие. – Р н/Д Эксперт, 2007. – 127с.
2. Пономарьова Ю. В. Логістика: навч. посіб. /Ю.В.Пономарьова. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 192 с.
3. Практикум по логистике: учеб. пособие / под ред. Б.А. Аникина. – М.: ИНФРА-М, 2008. – 270 с.
4. Сергеев В.И. Логистика в бизнесе: учебник / В.И.Сергеев. – М.: ИНФРА-М, 2010. – 608 с.
5. Системний аналіз і логістика: навч. посіб. /під ред. В.С. Маруніч, О.І. Мельниченко, К.: НТУ, 2009. – 298 с.

Анотація

Статтю присвячено аналізу основних форм організації розподільчої логістики будівельно-виробничого підприємства. Представлено сітьову логістичну модель процесу збуту, в якій розподільчу логістику подано як поєднання взаємодії 3-х основних потоків: матеріального, інформаційного та фінансового. Запропонована схема операційної розподільчої логістики відтворює взаємодію всіх визначених потоків.

Аннотация

Статья посвящена анализу основных форм организации распределительной логистики производственно-строительного предприятия. Представлена сетевая логистическая модель процесса реализации, в которой распределительная логистика подается как взаимодействие 3-х основных потоков% материального, информационного и фмнансового. Предложенная схема операционной распределительной логистики отражает взаимодействие названных потоков.